

Puigdemont i els arxius del nou govern

«És la primera vegada que un president s'enorgulleix dels arxius amb els quals ha estat en contacte i els posa com a exemple de civisme i dignificació de la memòria»

En el discurs d'investidura el nou president de la Generalitat va fer un parell de mencions interessants als arxius. És la primera vegada que un president s'enorgulleix dels arxius amb els quals ha estat en contacte i els posa com a exemple de civisme i dignificació de la memòria. Això sí que és notícia! En concret, Puigdemont ha posat davant el faristol la fantàstica feina feta als arxius de Girona. Parla en plural, perquè a Girona hi ha molts arxius: el municipal, l'històric provincial, el de la Diputació de Girona, el diocesà, entre d'altres. Parla en plural perquè en aquesta ciutat des de fa molts anys els arxius tenen una presència i un protagonisme indiscutible, i toquen de manera transversal totes les competències que per llei se'ls assignen. Així els arxius gironins abasten des de la transparència i la gestió documental, fins a la preservació i la difusió del patrimoni documental. Girona ha creat un microcosmos d'excel·lència on molts ens emmirallem. Una bona feina, respectada i impulsada des de l'àmbit municipal, que ha permès que Girona disposi, per exemple, d'un arxiu municipal exemplar arreu de Catalunya i arreu del món.

No és un atzar que Puigdemont parli amb orgull dels arxius gironins. No fa pas tant, l'octubre del 2014, la ciutat va ser la seu del Congrés Internacional del Consell Internacional dels Arxius. Aplegà més d'un miler d'arxivers d'arreu del món (el mateix congrés celebrat a Reykjavik el 2015 en va reunir només quatre-cents). Fou una acció d'internacionalització de la tasca que fan els arxius catalans en matèria de memòria, difusió del patrimoni documental, gestió de la documentació, dinamització del patrimoni fotogràfic i audiovisual, accés a la informació, govern obert, explotació de dades, transparència i preservació digital, sense precedents al nostre país. Vàrem poder explicar fora, el que a vegades no es comprèn a dins. Aquest Congrés ens va fer visibles a tot el món. I això ha passat perquè Puigdemont ha emparat i donat confiança als arxius d'una manera que el Govern de la Generalitat sortint no ha donat en cinc anys. Desitgem que el nou conseller Santi Vila s'impregni d'aquesta mateixa confiança, i amb empatia i recursos potencii el Sistema d'Arxius de Catalunya.

I és que el Sistema d'Arxius de Catalunya és una estructura d'estat, convé reivindicar-ho. Aquest sistema malauradament ha viscut un procés lamentable de deconstrucció els darrers cinc anys que no ens podem permetre més. Si estem construint estructures d'estat ¿per què el Sistema d'Arxius de Catalunya i l'Arxiu Nacional no tenen el protagonisme que toca? ¿Quina altra institució d'aquest país pot fer la feina que fan? Cal revertir aquesta situació urgentment. No té cap sentit, en el procés que estem vivint a Catalunya, continuar desmuntant o buidant de contingut allò que funciona. Al contrari, cal potenciar-ho com s'escau. L'esperit sistèmic i estructurat del model d'arxius que emana de la ciutat de Girona és un molt bon exemple del que caldria seguir potenciant, ara sí, a escala de país.

El nou president va fer menció de la inclusió del Llibre del Sindicat Remença, conservat a Girona, al Registre de la Memòria del Món de la UNESCO. Sí, els arxivers ens sentim encara remences, collats pels mals usos de la història i la memòria que des de fa molts anys es fa en aquest país. Romanem ancorats per una visió massa patrimonialista, però sobretot historicista de la nostra funció, sense poder desplegar les veles. Els arxivers ¿remences? creiem fermament que en divuit mesos és possible fer aquest esforç, volem acabar amb els mals usos i abordar sense embuts la nostra capacitat d'incidència transversal. Des del patrimoni documental fins a la

transparència. Això és el que li demanem al nou conseller.